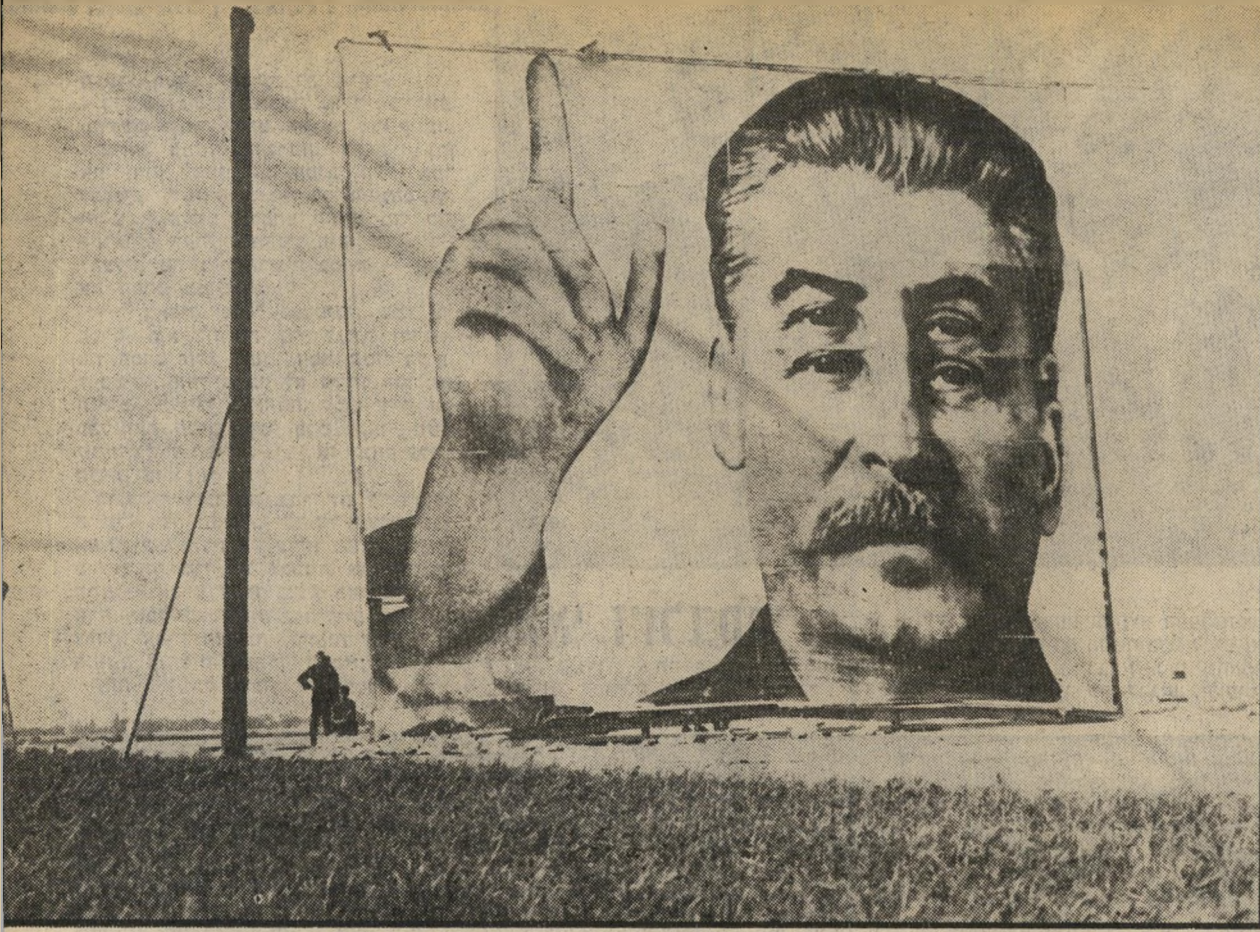

שלושה במאים גדולים זיעזעו את שאנונותם של מבקרי הקולנוע בפסטיבל הסרטים בקאן בהדי המאורעות הטרגיים במולדתם

קאן 1981. הפרס הגדול של הפסטיבל, בל, רקל הזהב, מוענק לבמאי הפולני אנדז'י ואידה על סירטו איש הברזל. המבקרים האירופים מצדיעים לאומץ הלב של ואידה. מי היה מאמין, חושבים לתומם האינטלקטואלים השאננים של מערב-אירופה, שטופייהשמש החופשית של הריון יירה הצרפתית, שיבוא יום ובמאי פולני יבוא ויאמר את מה שאמר ואידה בסרטו זה. מי היה מאמין, שסרט המגולל את פרשת המאבק הפועלי בגדאנסק ואת הקמת האירגון סולידריות, באמצעות חומר תיעודי המשולב בעלילה דימוינית, יוצג קבל עם ועדה בפסטיבל סרטים, מחוץ ל-

האכזבה הגדולה
פלאקס ענקי מודבק כמו בסעודה, היוצרת קמטים מגוחכים בפרצופו של סטאלין, סטאלין, המתקלף מעל לוח המודעות, היא אחת התמונות המרשימות והציניות בסירטו של הבמאי יז'י סקולימובסקי, "ידיים למעלה", הבא לסמל את

התמוטטות האמונה ברוסיה המנהיגה ובערכיה. הסרט נעשה על ידי סקולימובסקי לפני 14 שנים, ורק עתה הותר להקרנה. ישנם אומרים, שזאת משום שהוא מדבר בלשון ישירה בעבר בלבד, ואחרים טוענים כי החלקים המסוכנים באמת של הסרט נותרו סגורים במיניסטריון הקולנוע הפולני.

האם פולין בוערת?

בגדאנסק, אינו אלא דוגמה מוחשית לצביעות והתנהגה הפולנית. צביעות מתוככמת להפליא, שכן, כך טענו באוזני כמה פולנים, לא באופן רשמי, אפשר לשלוח את ואידה לפסטיבל, להראות לעולם עד כמה נאורה ההנהגה החדשה בפולין, כאילו נפתחה הצנזורה לרוח חדשה וכאילו באמת פולין של היום אינה פולין שלפני סולידריות. בה בשעה שהאמת המרה היא אחרת לחלוטין, חזרו וטענו אותם פולנים: האמת

גבולות פולין, מי היה מאמין שהצנזורה הפולנית תאפשר לבמאי לומר כפה מלא, שהממשלה הפולנית שקירה לעם, שהמיש-טרה הייתה באכזריות נשים וילדים, וש-מנהיגי פועלים נורו למוות לאור היום. אכן, משהו השתנה בפולין. האמנם? האם התחולל שינוי מהותי בפולין? או שמא המישפט, אל תדאג, הכל השתנה, הנאמר בטלפון לכתב הירדני המסקר באיש הברזל את המהומות

במאי סקולימובסקי
הבמאי יז'י סקולימובסקי גזן אל המצלמה בשעת הסרטת הפרולוג לסירטו "ידיים למעלה", בקיץ האחרון. סקולימובסקי שהתחיל דרכו כשחקן, בא לביירות כדי לשחק בסירטו של פולקר שלנדורף, "זהות מווייפת", באותה הזדמנות צילם את בירות ההרוסה והמופצצת, והוסיף את הצילומים כהקדמה לסירטו הישן על החברה הפולנית.

ההיסטוריה הגדולה

סס ניל ואיזאבל אדגיאני כבעל ואשתו, באחד ממעמדי ההיסטוריה הארוכים שלהם במעלה חדר-מדרגות גבוה ועקלתון, בסירטו של אנדז'י דולבסקי, "סירוף". הסרט, שהוא אחד הסרטים הקשים והחולניים שנראו אי פעם על הבד, נראה כ, מגרש השדים ברצינות.

ידע לספר על השיא המפוקפק שהצליח להשיג במספר יצירותיו האסורות על-ידי הצנזורה של מולדתו.

היא ששום-דבר לא השתנה, והעתיד עלול להוכיח זאת. האסון האמיתי הוא מעבר לפינה.

לפני שנתיים סיים את הפקת הסרט היקר ביותר שנעשה אי פעם על-ידי תעשיית הקולנוע הפולנית, סרט שעשה לפי יצירה סיפרותית של סבו, סופר ידוע בסיגנון המדע הבידיוני. היה זה סרט שסיפר על קבוצת אנשים המגיעה בעתיד לכוכב-לכת חדש, והמקימה שם חברה

"שום דבר לא השתנה." אמר לי בפסקנות ובמרירות אנדז'י זילבסקי. "רק דבר אחד, רק המילים השתנו." בדיוק לפני שנתיים ישבנו כאן, בי ריביירה, ממש על אותה המיפסת. גם אז שטפה השמש את הטילת, ואנשים נראו זוהרים ומאושרים. רק אנדז'י זילבסקי